

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Moneta

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

**Cognita ve-
ritate tene-
tur restituere.
Dare me-
diata stipē-
diū pecca-
tur graui-
ter.**

20 Qui ignoranter, vel aliqua pro-
babiliratione stipendium recepit pro
celebratione Missarum contra decreta
ad hoc facta, tenetur cognita veritate,
vel aliam celebrare, & applicare, vel sti-
pendium restituere. Aversa con. Bord
& si quis recepit integra stipendia pro
multis Missis celebrandis & postea ali-
um Sacerdotem inducit, dicendo se me-
diata stipendia accepisse, grauitur pec-
cat, & tenetur ad restitutionem, si pate-
facta veritate consentiat, potest excu-
sari. Aversa part. 8. tr. 7. resol. 75.

**Potest acci-
pere ali-
quas Missas
anticipata
tamē pri-
mis satis-
facta.**

21 Pro declaratione Decreti Urbani
Octauī, circa eleemosynam accipien-
dam promissis, nisi prius obligatiōi-
bus satisfactis asserunt Doctores, posse
Sacerdotem accipere 15. aut 20. pro
Missis, eleemosynas postea dicēdis, pri-
mis satisfactis. Pellizzanus par. 9. tr. 6.
resol. 55.

**Non potest
implicari
pecuniare.
libra perpe-
tua pro cele-
bratione
Missarum
super mobi-
lia Mona-
sterij.**

22 Non possunt Regulares pecuniā
relictam cum onere, perpetuo celebra-
di Missam, implicare super bona exem-
ta Monasterij, sed debent esse, super no-
ua immobilia fructifera cum expressa,
& indiuidua mentione oneris. S. Congr.
sub pœna interdicti ab ingressu Eccle-
siæ. Sed norandum est, quod extinctio
annui census Monasterij de ipsa pecu-
niā, satis est pro celebratione Monaste-
rij, cum acquiruntur noui fructus. Lez-
zana par. 9. tract. 6. resolutione 26.

**Nō possunt
dici Missa
votiuā in
hebdoma-
da sancta
Sacerdos
potest audi-
re Euange-
liū, &c. dū
cantatur.**

23 Non possunt dici Missa votiuā in
hebdomada sancta. Sac. Congreg. de
omissione Prophetiarum, vel Gloria,
aut Credo sequentiarum in Missali, &
Defunctorum, & aliqua pars notabilis
Missæ, quamque alij dicant esse venia-
le, tamen opinionibus talium Docto-
rum non assentitur. Dian. par. 9. tr. 8. re-
sol. 53. Et in Missis solemnibus potest
Sacerdos audire Euangelium, Episto-
lam, Credo, & Gloria, dum ab alijs de-
cantatur; de sequentia Defunctorum di-
co, qui est pars essentialis. Tu cogita,
ibid. tr. 6. resol. 19.

Minores ex priuilegio Sixti IV. rela-
to apud Rodriq. de 1. regg. 99. 43. art. 15.
possunt in dominicis & festis solemniter
celebrare aliquas Missas votiuas cum

gloria & sequentiā alij Sacerdotes peccat
rent saltem venialiter si id facerent. Sua-
rez Reginal. Henriq. quia facerent con-
tra rubricam Missalis p. 11. tr. 2. ref. 3

MONASTERII ÆDIFICATIO.

M Endicantes propter bullam Ur-
bani VIII. datā anno 1624. 28.
Augusti, quæ incipit: *Romanus Pontifex*,
non possunt ædificare noua monasteria
conuentus aut domos regulares, nisi de
consensu Episcopi, & vocatis ad hoc
Prioribus Conuentuum ibi existentium,
contra contrarium facientes denuncia-
tur excommunicatio Pontifici reserva-
ta, ipso facto incurrenda, cum amplissi-
ma reuocatione omnium priuilegorum
in contrarium obtentorum. part. 11. tr.
2. ref. 25.

MONETA.

I N mutatione Monetæ faciē-
da est restitutio mutui, hoc modo
ut quemadmodum creditor nummos
in aliam formam recipere non cogitur,
si damnum aliquod inde passurus est,
ita nec pecuniam numeratam in æsti-
matione maiori, quam expendit, acci-
pere tenetur, cum haud sine damno id
sit facturus, quia creditor damnum nul-
lum patitur, quando eandem pecuniæ
æstimationem recipit, quam expendit,
quia si immutata fuisset æstimatio a se-
data pecuniæ debitor defectum illum
similiter supplere tenetur, ita ut cre-
ditor eandem illam pecuniæ æstimatio-
nem, quam erogauit habere possit.
Decius, & alij. par. 8. tract. 7. resolutio-
ne 18.

2 Si quis Titio aliquot nummos au-
teos mutuauit, potest (illo inuito) ean-
dem quantitatem monetæ, argenti, vel
auri restituere, quia spectatur quanti-
tas, & non materia, dummodo, quod
quantitas æquualet quantitati monetæ
auræ.

In mutatio-
ne monetæ
rū facien-
da est resti-
tutio, modo
modo quo
monetæ ex-
penduntur.

Potest resti-
tutus quanti-
tas mutata
qualitate.

laurea accepta Facchini; & alij. part. 8. tr. 7. ref. 19.

MONIALIS.

Monialis. Vide V. Abbatisa V. Clausura. V. Ingressi Monasteria. V. Accessus. V. Allogui. V. Paupertas Religiosa.

Tenetur ad 1. Moniales tenentur extra choram diuinum recitare diuinum officium, ratione status regularis, & ecclesiastici irrenocabili si curet ab his par. 9. tract. 6. resolutione 7. Vide V. ortum per Hora Canonica, numero 12.

venenū nō 2. Monialis venum potans, aut veniunt ex nam abscindens, vt abortum faciat, non cōmunicat incurrit excommunicationem can. Si nonē can. quis suadēte; quia etiam si hunc canonem extendamus ad percussione[m] sui ipsius, ca debet esse contumeliosa, & violenta, qualis non est supradicta. Ita Molina de iust. tom. 4. tract. 3. disp. 51. num. 4. par. 3. tract. 5. ref. 81. 5. Sed quidquid sit. & par. 7. tract. 5. ref. 40.

Et si proxi- 3. Monialis prorumpens in mare pit in mare tenetur secundum Portellium verb. Professio Hermaphroditi, num. 4. intrare Religionem virorum; quia tenera professa est, & emisit vota solemnia, & multa in super, quæ non vigent in Religione virorum, quæ est benignior. Sed ego contrarium teneo cum Texeda lib. 1. tr. 1. contr. 8. dub. 1. num. 18 quia talis fœmina non est professa, nisi in quantum vera fœmina, & iuxta hæc rationem profitemi intendit, & non aliter; ergo cum euaserit mas, professio est nullā, & sic potest matrimonium contrahere, ac etiā sacros Ordines suscipere. part. 5. tr. 14. ref. 49. Sed circa hanc quæstionem ac deferas videre Bordonum.

Potest que uxorem ducere. 4. Moniales monasterij diuitis non incurrit simoniam, si perant dotem à puella in puella volente monasterium ingredi. Villalob. & alij excusant illas propter consuetudinem. part. 9. tract. 7. resolutione sine si ne 29.

5. Moniales Turris Speculatorum Romæ, et si uiuant in communi, & in Turris Speculatorum monasterio, tamen non sunt Religiosæ

nec eorum vota sunt solemnia, possunt nubere, & validum est matrimonium, tamen peccant, & è monasterio egredi possunt, & gaudent priuilegio fori, Canonis, & exemptionis gabellarum. Sanctat. & alij. Vendere, num. 14.

culatorem Romagau. det priuilegio fori, & canonis.

MONOPOLIUM.

1. Monopolium dicitur mercatorum conuentio, seu pactum, vt nemo illorum rem vendat infra tale pretium. Est contra iustitiam, etiam si mercatores conspirarent, vt nullus eorum vendat, nisi pretio supremo iusto. Vide verb. Vendere, numero 14. Extenditur etiam monopolium ad significandam conuentionem emptorum, ne rem supra tale pretium emat. Non tamen est iniustum, si conueniant ad non emendum supra pretium iustum, dummodo emant iusto. Vide Emera, num. 1. †.

Monopolium quid? Quia d. cōtingat. Et an etiā inter emptores?

MORIBUNDVS.

1. DE Baptismo, Absolutione, Confirmatione, Communione, Extrema Vnctione, Sepultura, & Testamento, dictum est sub propriis harum materialium nominibus. Dicitur etiam Attritio, numero 3. moribundum, qui cum attritione cognita sua peccata confessus est, bene facere, si conetur contritionem perfectam elicere, non tamen ad id teneri.

2. Vnum hic dicitur idum superest, nimirum, quod moribundus vulneratus, vel aliter offensus ex causa, quam ipse lædenti dedit, tenetur in conscientia iniuriam, & offensam illi remittere, vulgè sarci la remissione. quia ille iuste se defendit, si ipse dedit illi causam, inuentus verbi gratia, cum eius vxore, vel consanguinea &c. vnde sibi suam offensam imputare debet. Si verò non dedit illi causam, tenetur quidem odiū,

Moribundum dicitur tenetur vulnerati in far la remissione. Si illi causam dedit.